

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/119/2020
Identifikačné číslo spisu: 1116202016
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1116202016.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne OTK - Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Černyševského 10, IČO: 36 326 291, zastúpenej JUDr. Hanou Lučeničovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Zlatohorská 6, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 5, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25 C 12/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2019 sp. zn. 3 Co 128/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. januára 2018 č. k. 25 C 12/2016 - 209 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata 755.353,50 eur titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobkyňa si ako platiteľ dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) uplatnila nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eur. Daňový úrad Žilina po vykonaní kontroly vydal 20. augusta 2014 protokol č. XXXXXXXX/X/XXXXXXXX/XXXX (ďalej len „protokol z 20. augusta 2014“) so záverom, že žalobkyňa uplatnením práva na odpočet DPH a odpočítaním dane z prijatých faktúr č. XXXXXX, č. XXXXXX, č. XXXXXX a č. XXXXXX z 19. júla 2013 za deklarovaný nákup stroja Lis CBJ 1000 porušila ustanovenie § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z., čo malo za následok, že jej nevzniklo právo na nadmerný odpočet DPH, pretože dodanie uvedeného stroja sa reálne neuskutočnilo. Správca dane dospel k záveru, že obchodné transakcie deklarované vo faktúrach predložených ku kontrole za júl 2013 sa neuskutočnili, keďže išlo len o fakturačný obchod bez reálneho plnenia. Daňový úrad Žilina preto rozhodnutím z 10. októbra 2014 vyrubil žalobkyňi ako platiteľovi DPH rozdiel na DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.720,- eur, nepriznal jej nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eur a vyrubil jej vlastnú daňovú povinnosť na DPH v sume 22,12 eur. Na odvolanie žalobkyne Finančné riaditeľstvo rozhodnutím z 8. januára 2015 zrušilo rozhodnutie Daňového

úradu Žilina z 10. októbra 2014 a vec mu vrátilo na ďalšie konanie a rozhodnutie. Následne Daňový úrad Bratislava rozhodnutím č. XXXXXXXX/XXXXXX/XXXX z 13. februára 2015 určil žalobkyni rozdiel dane v sume 0,- eur a priznal jej nadmerný odpočet na DPH za zdaňovacie obdobie júl 2013 v sume 77.697,88 eur a nadmerný odpočet priznaný vo vyrubovacom konaní predstavoval potom 77.625,90 eur. Súd prvej inštancie vyvodil, že žalobkyňa konštruovala svoj nárok na náhradu škody ako nárok vyplývajúci z nezákonného rozhodnutia Daňového úradu Žilina z 10. októbra 2014. Zdôraznil, že daňová kontrola u žalobkyni bola zameraná na zistenie oprávnenosti nároku žalobkyne na vrátenie nadmerného odpočtu DPH a oprávnenie daňového úradu vykonať daňovú kontrolu vyplývalo z ustanovení § 44 a nasl. zákona č. 563/2009 Z.z. V jej rámci vykonal správca dane fyzickú obhliadku predmetu zdaniteľných obchodov a zistil, že výroba na zariadení neprebíhala, daňový subjekt nevlastnil žiadne prevádzkové, ani skladové priestory a nemal ani zamestnancov, dospel k záveru, že k dodaniu zariadenia lisu nedošlo a teda žalobkyňa uskutočnila pohyb tovaru, z ktorého si uplatňovala DPH len fakturačne, s cieľom získať daňovú výhodu. Na základe týchto zistení súd prvej inštancie konštatoval, že Daňový úrad Žilina vykonaním daňovej kontroly vykonával činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia v daňovom konaní, ktorú nemožno považovať za nesprávny úradný postup v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že rozhodnutie Daňového úradu Žilina z 10. októbra 2014, ktoré žalobkyňa označila ako nezákonné a z ktorého si uplatňovala nárok na náhradu škody, bolo rozhodnutie prvostupňové, ktoré bolo zrušené Finančným riaditeľstvom v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku. Zrušené rozhodnutie potom nemalo charakter nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Súčasne konštatoval, že označené rozhodnutie nemožno považovať ani za rozhodnutie v zmysle § 6 ods. 3 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré predstavuje výnimku z ustanovenia odseku 1, pretože nebolo predbežne vykonateľné. V súvislosti s rozšírením základu žalobkyňou uplatnených nárokov o námietky týkajúce sa dĺžky trvania daňovej kontroly konštatoval, že žalobkyňa nekonkretizovala obdobia, v ktorých sa mal daňový úrad dopustiť zbytočných prietahov a neoznačil ani, ktorými konkrétnymi úkonmi mala porušiť povinnosti uložené jej zákonom. Uzavrel, že len všeobecné a neurčité tvrdenia žalobkyne o nešpecifikovanom postupe alebo nečinnosti orgánu štátnej správy nemohli požívať ochranu. Dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala existenciu predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu, na vyvodenie ktorej je potrebné kumulatívne splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, keď nepreukázala existenciu nezákonného rozhodnutia, ani nesprávneho úradného postupu orgánu finančnej správy a tým ani vznik škody v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. mája 2019 č. k. 3 Co 128/2018 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny [§ 387 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] s tým, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Uviedol, že pokiaľ orgán štátu zisťuje podmienky a predpoklady pre vydanie rozhodnutia a za tým účelom zhromažďuje podklady, hodnotí zistené skutočnosti a tieto právne posudzuje, ide o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a preto žalobkyňou formálne vytýkaný nesprávny úradný postup daňového úradu našiel svoje bezprostredné vyjadrenie v obsahu konkrétneho rozhodnutia a nemožno ho preto označiť a hodnotiť pojmom nesprávny úradný postup. Súhlasil so súdom prvej inštancie, že následne skúmal, či rozhodnutie daňového úradu spĺňalo predpoklady nezákonného rozhodnutia podľa § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z.z. a uviedol, že rozhodnutie daňového úradu nemalo charakter nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. nakoľko, hoci bolo zrušené, nikdy nenadobudlo právoplatnosť a nespĺňalo ani atribúty rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 3 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., pretože nebolo predbežne vykonateľné. K námietke žalobkyne o neprimeranej dĺžke daňového konania uviedol, že predmetnú argumentáciu žalobkyňa uviedla a bližšie zdôvodnila prvýkrát v písomnom podaní z 24. januára 2017, t. j. po prvom pojednávaní súdu a vychádzajúc z podstatných skutkových tvrdení uvedených v žalobe a ich porovnaním s tými, ktoré sú uvedené v písomnom podaní je zrejmé, že žalobkyňa v priebehu konania podstatne doplnila rozhodujúce skutočnosti, ktorými odôvodňovala nárok na náhradu škody, avšak v tomto smere nepožiadala o zmenu žaloby v zmysle § 140 ods. 2 CSP. Zároveň poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala, že by v súvislosti s takto špecifikovanou argumentáciou odôvodňujúcou nárok na náhradu škody požiadala žalovanú o predbežné

prerokovanie nároku, pričom platí, že pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP. V dovolaní uviedla, že základnou podmienkou zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikuje všeobecné pravidlo právnej normy na ním posudzovaný prípad a v súlade so zásadou prezumpcie správnosti rozhodnutia nie je súd v konaní o zodpovednosti štátu za škodu oprávnený sám posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného v inom konaní a podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená vtedy, ak bolo toto rozhodnutie ako nezákonné zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Druhá forma objektívnej zodpovednosti štátu sa spája s nesprávnym úradným postupom, ktorým je porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti. Bola názoru, že pre správnu interpretáciu ustanovenia § 6 ods. 1 veta prvá uvedeného zákona nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teologicky, keď z hľadiska teologického výkladu nemožno lípnúť na formálnom zrušení tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Uviedla, že z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že v určitých prípadoch môže byť škoda spôsobená aj neprávoplatným rozhodnutím, ktoré je neskôr zrušené v dôsledku podania opravného prostriedku. Poukázala na to, že sú určité výnimky, kedy sa možnosť poškodeného domáhať sa náhrady škody neviaže na požiadavku zrušenia alebo zmeny právoplatného rozhodnutia a týmito výnimkami sú 1/ existencia tzv. ničotného rozhodnutia, 2/ existencia vykonateľného rozhodnutia, 3/ existencia prípadov hodných osobitného zreteľa. Namietala, že nie je správna interpretácia súdov, že za nesprávny úradný postup v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je možné považovať pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že správny orgán pred svojím rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky pre jeho vydanie, keď súdy pri argumentácii dôvodili iba strohou právnou teóriou a nebrali do úvahy spätosť inštitútu nesprávneho úradného postupu a zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci s Ústavou Slovenskej republiky ako základným zákonom štátu ako aj s tým spojenými princípmi právneho štátu. Uviedla, že v daňovom konaní sa uplatňuje požiadavka primeranosti zásahov správcu dane smerujúcich voči daňovým subjektom a každý zásah orgánu verejnej správy do súkromnoprávnej sféry právneho subjektu sa spravuje univerzálnou zásadou proporcionality a ustanovenie lehôt na vykonanie daňovej kontroly je prejavom zásady proporcionality. Bola názoru, že v konaní preukázala kumulatívne splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu a zdôraznila, že príčinou vzniku škody môže byť len tá skutočnosť, že bez nej by škodný následok nevznikol, pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, stačí ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide a to o príčinu podstatnú. Z týchto dôvodov žiadala rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobkyňa v podanom dovolaní rieši právne otázky, ktoré boli podrobne riešené a súdmi zodpovedané a žalobkyňa opätovne otvára svoj subjektívny právny názor na tieto skutočnosti, pričom sa ho snaží subsumovať pod ustanovenia § 421 písm. a/ a c/ CSP. Navrhla dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia

odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd predovšetkým uvádza, že žalobkyňa podala dovolanie (aj) podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. K možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a (zároveň) písm. c/ CSP v zásade platí, že uplatnenie oboch dovolacích dôvodov naraz (t. j. dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP) sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje. Odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá bola rozhodovaná rozdielne.

10. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

11. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priechiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

12. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2 Cdo

167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

13. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

14. Dovolateľka však napriek značnej rozsiahlosti podaného dovolania po formálnej stránke právnu otázku nielenže nekonkretizovala, ale zároveň aj ako rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd mal odkloniť, uviedla rozhodnutia, od ktorých sa odvolací súd neodklonil.

15. Odklon vidí od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 313/2009, kde sa najvyšší súd zaoberal všeobecne vzťahom príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou a riešil, že otázka príčinnej súvislosti je v prvom rade skutkovou otázkou, no záver, či v konkrétnom prípade je či nie je daná príčinná súvislosť je súčasne otázkou právnou.

16. Namieta odklon aj od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 15/2009, pričom neuviedla, v čom vidí odklon od tohto rozhodnutia. Rovnako však ide o odlišnú skutkovú situáciu, keď v predmetnom spore sa riešil nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením. Najvyšší súd v citovanom rozhodnutí konštatoval, že právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia.

17. Napokon namieta aj odklon od uznesenia najvyššieho sp. zn. 1 Cdo 16/2005, kde žalovaná neuviedla, v čom vidí odklon od tohto rozhodnutia. Rovnako však ide o odlišnú skutkovú situáciu, keď v predmetnom rozhodnutí najvyšší súd konštatoval, že právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené, vzniklo poškodenému právo na náhradu škody, ktorá mu bola týmto rozhodnutím spôsobená, t. j. vzniklo mu právo na plnenie. V prejednávanom spore však odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie daňového úradu nemalo charakter nezákonného rozhodnutia, nakoľko hoci bolo zrušené, nikdy nenadobudlo právoplatnosť a nebolo ani predbežne vykonateľné.

18. Pokiaľ žalobkyňa namieta neprimeranú dĺžku daňového konania a v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžfk 6/2016, dovolací súd uvádza, že žalovaná právnu otázku zásadného významu - ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie - nijako neformuluje. Jadro jej dovolacej argumentácie je (iba) jej nesúhlas s právnymi závermi odvolacieho súdu resp. spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia. Dovolací súd zdôrazňuje, že v súvislosti s touto otázkou odvolací súd uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, že by v súvislosti s takto špecifikovanou argumentáciou odôvodňujúcou nárok na náhradu škody požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a pri uplatňovaní nároku na náhradu škody na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, že bol predbežne prerokovaný.

19. K dovolacej argumentácii žalobkyne, že sú dané aj dôvody hodné osobitného zreteľa, pri ktorých aj neprávoplatným rozhodnutím orgánu môže byť spôsobená škody, dovolací súd uvádza, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v

predchádzajúcim odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

20. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelým (*vigilantibus iura scripta sunt*). Ak potom žalobkyňa uvedenú námietku, zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 C.s.p. a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť.

21. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľka môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnila v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohla, a tak poskytla príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

22. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

23. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že nakoľko žalobkyňa nevymedzila dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.